

Το δάσος ως μια αστείρευτη πηγή έμπνευσης και καλλιέργειας

Ξενοφών Μπρουντζάκης

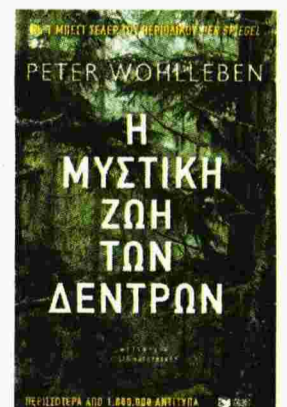
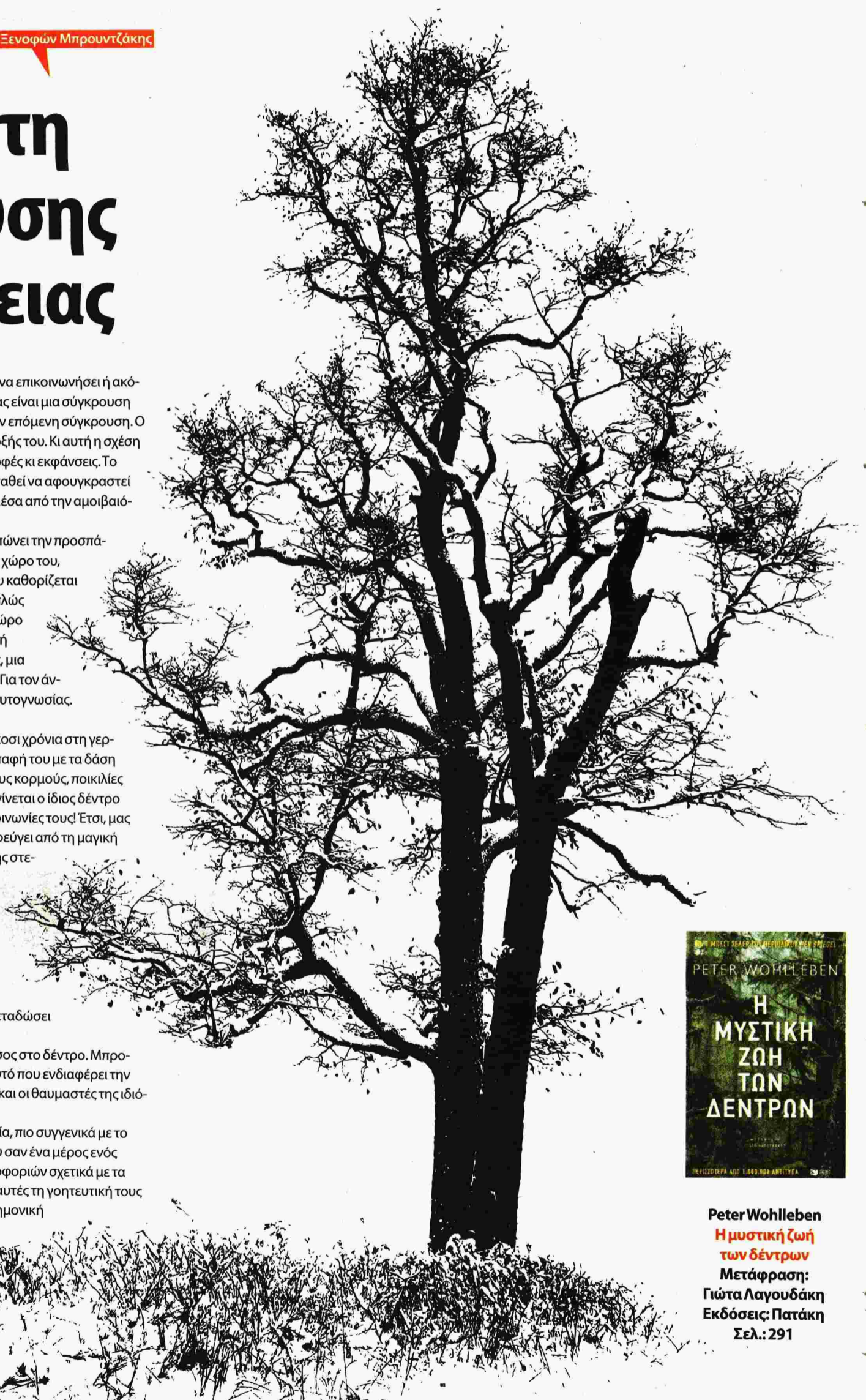
Μέχρι πού μπορεί ο άνθρωπος να κατανοήσει το περιβάλλον του, να επικοινωνήσει ή ακόμα και να «συνομιλήσει» μαζί του; Όλη η ιστορία της ανθρωπότητας είναι μια σύγκρουση μέσα από την οποία τελικά οδηγούμαστε στην κατανόηση – ως την επόμενη σύγκρουση. Ο άνθρωπος σχετίζεται με το δάσος από την πρώτη στιγμή της ύπαρξής του. Κι αυτή η σχέση συνεχίζεται αιώνες μέσα από έναν μυστικό διάλογο με πολλές μορφές κι εκφάνσεις. Το δάσος απαντά στις ανθρώπινες προκλήσεις κι ο άνθρωπος προσπαθεί να αφουγκραστεί αυτή τη διαλεκτική σχέση, η οποία αγωνίζεται να βρει διεξόδους μέσα από την αμοιβαιότητα που επιβάλλει η αναγκαιότητα της συνύπαρξης.

Το βιβλίο αυτό του Γερμανού δασολόγου Peter Wohlleben αποτυπώνει την προσπάθεια του φιλέρενου ανθρώπου να κατανοήσει τον περιβάλλοντα χώρο του, όπου το δάσος κατέχει εξέχουσα θέση. Η ίδια η ζωή του ανθρώπου καθορίζεται από αυτό το φυσικό θαύμα που συμβάλει καθοριστικά και πολλαπλώς στην υπόθεση της επιβιώσής του και ταυτόχρονα αποτελεί έναν χώρο απίστευτης ομορφιάς. Η οργιώδης του βλάστηση είναι μια αφορμή για τις πιο μεγαλοπρεπείς αποδράσεις της ανθρώπινης φαντασίας, μια αφορμή ανεπανάληπτης μαθητείας στην ανεπιτήδευτη ομορφιά. Για τον άνθρωπο, το δάσος υπήρξε πηγή ζωής, μάθησης αλλά και αφορμή αυτογνωσίας. Μια αστείρευτη πηγή έμπνευσης και καλλιέργειας.

Ο συγγραφέας σπούδασε δασολογία και υπηρέτησε πάνω από είκοσι χρόνια στη γερμανική Κρατική Υπηρεσία Διαχείρισης Δασών. Στην πολύχρονη επαφή του με τα δάση άρχισε κάποια στιγμή να παρατηρεί κάτι περισσότερο από άψυχους κορμούς, ποικιλίες ξύλων και ρομαντικά ενσταντανέ. Άρχισε κατά κάποιον τρόπο να γίνεται ο ίδιος δέντρο προκειμένου να κατανοήσει τη ζωή τους, τις συνήθειές τους, τις κοινωνίες τους! Έτσι, μας καθοδηγεί στο να μοιραστούμε μια συναρπαστική οπτική που ξεφεύγει από τη μαγική περιγραφή των δασών. Πρόκειται, ωστόσο για μια απομάγευση της στερεοτύπης μαγείας των δασών; Μαθαίνουμε ότι τα δέντρα – εκτός του ότι αναπνέουν και τρέφονται – αισθάνονται, επικοινωνούν, δημιουργούν οικογένειες τις οποίες φροντίζουν, συνδράμουν τους αδύναμους συγγενείς τους, οργανώνονται στη δική τους κοινωνία, πονούν και χαίρονται, είναι αλληλέγγυα – όπως όλα τα έμψυχα όντα. Με δυο λόγια, έχουν συναισθηματική ζωή κι έναν δικό τους οργανωμένο κόσμο – έναν συγκλονιστικό κόσμο που προσπαθεί να αφουγκραστεί ο Γερμανός δασολόγος και να μας μεταδώσει τα μυστικά του.

Ο συγγραφέας πετυχαίνει να στρέψει την προσοχή μας από το δάσος στο δέντρο. Μπροστά στο χάος του δάσους, χάνεται το πρόσωπο του δέντρου και αυτό που ενδιαφέρει την αφήγησή μας είναι το δέντρο, η αξία της μονάδας σε μια κοινωνία και οι θαυμαστές της ιδιότητες που προσφέρονται στην υπηρεσία αυτής της κοινωνίας.

Συναισθηματοποιώντας τα δάση ο άνθρωπος αισθάνεται πιο οικεία, πιο συγγενικά με το περιβάλλον του, με αποτέλεσμα να προσλαμβάνει την ύπαρξή του σαν ένα μέρος ενός θαυμαστού συνόλου – ως οφείλει. Πέρα από το πλήθος των πληροφοριών σχετικά με τα δάση, αλλά και τις άπειρες εκδοχές της πανίδας τους που έχουν κι αυτές τη γοητευτική τους πλευρά, ο συγγραφέας ερευνά σε βάθος, με οξυδέρκεια και επιστημονική επάρκεια τη ζωή των δέντρων και πετυχαίνει να χαρίσει στο δάσος πρόσωπο, φωνή και χαρακτήρα, να το καταστήσει ένα πλάσμα φιλικό και οικείο που ξέρει να αγαπά και να φροντίζει – όπως ο άνθρωπος!

Peter Wohlleben
Η μυστική ζωή των δέντρων
Μετάφραση:
Γιώτα Λαγουδάκη
Εκδόσεις: Πατάκη
Σελ.: 291

